

ลักษณะเฉพาะของเรือนไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี

1. บริเวณบ้าน โดยทั่วไปเป็นลานดิน ไม่มีการสร้างรั้วกั้นอาณาเขตของบ้าน หมู่บ้านที่ปลูกสร้างเป็นกระจุก ด้านข้างของเรือนจะเว้นพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก สร้างยุ้งข้าว และกรงเลี้ยงนกเขาชวา ด้านหลังของเรือนจะขุดบ่อน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม ด้านหน้าเป็นทางเดินขึ้นเรือน ปักเสาแขวนกรงนกเขาชวา
2. รูปแบบของเรือน เกี่ยวข้องกับอาชีพและฐานะเจ้าของบ้านจะแบ่งออกเป็นเรือนชาวกสิกรรม ชาวประมง เรือนค้าขาย และเรือนคหบดี เรือนเหล่านี้จะมีความแตกต่างกัน มีรูปแบบและการใช้สอยเฉพาะตัว
3. วิธีการก่อสร้าง การก่อสร้างจะใช้ช่างฝีมือในท้องถิ่น การสร้างเรือนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวไทยมุสลิม คือการโยกย้ายยกเรือนทั้งหลังจากที่อื่นมาสร้างในที่ใหม่ อีกลักษณะคือ การนำบางส่วนของเรือนหลังเก่ามาต่อเติมสร้างเรือนหลังใหม่
4. ลักษณะทางสถาปัตยกรรม เรือนไทยมุสลิมมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น เรือนแถบหมู่บ้านปรีดี มีการตกแต่งลวดลายที่ขูดซึ่งงดงามได้จังหวะรับกับสัดส่วนของจั่ว หมู่บ้านประมงมีการตกแต่งลวดลายที่หน้าจั่วแบบรัศมีแสงอาทิตย์ หมู่บ้านตันหยงลูโล๊ะ มีการแกะสลักลวดลายประกอบที่บันลุ่ม ส่วนของผนังเรือนที่เป็นแบบลูกฟักประกอบกับลายแกะสลักที่เรือนในหมู่บ้านยะหริ่ง บ้านใต้ชั้นเรือนที่หมู่บ้านตันหยงลูโล๊ะ และหมู่บ้านบางปู คุณค่าทางสถาปัตยกรรมของเรือนทั้งหลังในด้านความเก่าแก่ มีลักษณะเป็นเรือนไทยมุสลิมเด่นชัด มีรูปแบบลักษณะสัดส่วนงดงามแยกตามรูปแบบและอาชีพของชาวไทยมุสลิม ดังนี้
เรือนชาวกสิกรรม ได้แก่ เรือนที่หมู่บ้านปรีดี
เรือนชาวประมง ได้แก่ เรือนที่หมู่บ้านปรีดี
เรือนค้าขาย ได้แก่ เรือนที่อำเภอสายบุรี และยะหริ่ง
เรือนคหบดี ได้แก่ เรือนที่หมู่บ้านตันหยงลูโล๊ะ และเรือนที่หมู่บ้านประแว

เอกสารอ้างอิง:

เขต รัตนจรณะ. 2537. เรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2528. เรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี :

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.